

Assembly on 6-2-1981 to amend the Karnataka Agricultural Income Tax Act, 1957. By a resolution of this House, this Bill was referred to the Select Committee, whose report was presented in this House on 29th March 1982. Meanwhile, Government received the recommendations of the Karnataka Taxation Review Committee headed by Prof. I. S. Gulati, which had suggested confining Agricultural Income Tax only to plantation crops. Taking note of the recommendations of the Select Committee on Agricultural Income Tax and also those of the Karnataka Taxation Review Committee, Government have decided to exempt all non-plantation crops from the purview of Agricultural Income Tax with effect from 1-4-1982. With this decision, Agricultural Income from plantation crops derived during any accounting year ending on or after 31-3-1982 alone will be subjected to Agricultural Income Tax. It has also been decided to make it clear that Agricultural Income from non-plantation crops derived by Agriculturists growing plantation crops would be totally excluded not only for purposes of computing their taxable income, but also the tax liability limit.

Report of the Rules Committee on the Rules of Procedure and conduct of Business in the Karnataka Legislative Assembly.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I call upon the Hon'ble Minister for Law & Parliamentary Affairs to move the motion.

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Law & Parliamentary Affairs).—Sir I beg to move :

“That the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Assembly as reported by the Rules Committee be taken into consideration”.

The question was proposed

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಕಾನೂನು, ಸಂಸದೀಯ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಖಾತಾ ಸಚಿವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ೨೦೮ನೆಯ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದಂತಹ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಗಣನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಲ್ಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವಾರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ, ನಡವಳಿಕೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ದಿನಾಂಕ ೭ನೇ ಜುಲೈ ೧೯೮೦ ರಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಸಮಿತಿಯು ಅಂದರೆ ೪ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೮೦ ರಿಂದ ೨೪ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೮೦ರ ತನಕ ಸುಮಾರು ೧ ವರ್ಷ ಸತತವಾಗಿ ಏಳು ಭಾರಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಆತ್ಮಾವಶ್ಯಕವಾದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವಾಗ

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ ವಿಧಾನ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಜೊತೆಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಿತಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ತಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ನಾನೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆವು. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿರು, ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ ಅವರು,

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಅಮೃತಗಂ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ೧೭ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಿತಿಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರುಗಳು ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭಾದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ೩೩೩ ರೂಲ್‌ಗಳಾದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ೧೯ ರೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ೩೫೨ ರೂಲ್‌ಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ೨೬ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿದ್ದವು. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯು ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಾಯ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟು ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ೨೭ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾದಂತೆ ಆಯಿತು. ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೩ ದಿವಸಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈಗ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ೪ ಜನರ ಒಂದು ಪೇನಲ್ ಆಫ್ ಚೀಫ್‌ಮನ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ೬ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ೬ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ೬ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಮೊದಲಿನ ೬ ಜನರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದಂಥ ವಿಚಾರ.

ಇನ್ನು ೪ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಈಗ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ಈ ಸಭೆಯು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೭ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ವಿರಾಮ ಸಿಗಬಹುದು.

ಇನ್ನು ೫ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯ ೭ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಬಹುಶಃ ಈ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿಯೇ ಈ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನಾವು ಲೋಕಸಭಾ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆಯಾದರೂ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ

ಆರೋಪ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಆರೋಪವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ ದಿನದಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ೧೫ ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ೩೦ ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ತರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಿನಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದಿವಸ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೋ ಆ ದಿವಸ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೧೦ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ೨೦ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕೊಡದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ರಿ ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಇದನ್ನೇ ಮೊದಲನೆಯ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಲೋಕಸಭಾ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ರೆನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಿನ ರೂಲ್ ೫೦ರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ೨ ಗಂಟೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅನಂತರ ಅವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೇನ್ ಅಧ್ಯಾಯ. ಇದು ರೂಲ್ ೫೯ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆರ್ಜೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಎರಡು ಸಲ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯ ೧೦. ಇದು ಸರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂತಹ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇಂತಹ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸೂಚನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುವು ಮುಖ್ಯವಾದವು ಎಂಬುದು ಅವರ ವಂನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೋ ಅಂತದ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಅಂತಹ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಕಿ ಉಳಿದವನ್ನು ಮುಂದಿರುವ ಹಾಕುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ೧೧ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಚರ್ಚೆ ಯೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸದಸ್ಯರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೫-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೧೫.—ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಹದಿನೈದು ಪೂರ್ತಿ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ೭ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಅಂತ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಚರ್ಚೆ ವೇಳೆಯೂ ಸಹ ರಿವೈಸೇರಿ ೫ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೭½ ಗಂಟೆಗಳ ನಾನ್ ಅಫ್ಟಿಮ್ ಯಲ್ ಬಿಸಿನೆಸ್‌ಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೧೭.—ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾದಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ೩೦ ಜನರು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಹೆತ್ತನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಂದರೆ ೨೫ ಜನರು ಎದ್ದು ನಿಂತರೆ ಸಾಕು ಇಂಥಾ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೨೦.—ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಭೆಯ ಸ್ಥಳಾವರಣ (precincts)ದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಬಂಧನ ಮಾಡಕೂಡದು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಿವಿಲ್ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಖದ್ದ ಮೆಯೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಎಂದು ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಅನ್ನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೨೧.—ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯ ರಾದರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಆರೋಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅನಂತರ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರ ತಕ್ಕದ್ದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದಂವರೆಗೂ ಆ ಸ್ಥಳ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ ೨೩.—ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಂದರೆ ಪಿಎಸ್. ಪಿಯುಸಿಎಸ್, ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ಪಿಎಲ್‌ಇ, ಅಪ್ಪೊ ರನ್ಸ್ ಸಭಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು, ವಿವಿಧ ಸಮಿತಿಗಳ ಕಾಲಾವಧಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಇನ್ನೊಂದು ಕಮಿಟಿ ೨ ವರ್ಷ, ಮತ್ತೊಂದು 1½ ವರ್ಷ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹ ಇತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿ ಗಳ ಕಾಲಾವಧಿ ಒಂದು ವರ್ಷ, ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಹಳೆಯ ರೂಲ್ಸ್‌ನ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೋ ಇದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮುಂದೇನಾದರೂ ಎಡರುತೊಡರುಗಳು ಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಕನ್‌ಫ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿ ಬಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಅನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥಾ ಒಂದು ಹೊಸ ಫಾಪ್‌ಟರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೋ ಇದು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ತಂದದ್ದಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಎಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷಬೇಧವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ

ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪೇರ್‌ಖಾನ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೀಫ್ ವಿಪ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಏನು ಬಂದಿತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ಯಾನೆಲ್ ಆಫ್ ಛೇರ್ಮನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಮುಂದೆ ಪ್ಯಾನೆಲ್ ಆಫ್ ಛೇರ್ಮನ್ ನೇಮಿಸುವವರೆಗೂ ಇರುವವರೇ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆ ವೈಸ್ ಛೇರ್ಮನ್ ಯಾವ ಪೀಠಿಯಿಡ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತಾರೋ ಆ ಕರೆಕ್ಟ್ ಟೈಂಗೆ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನಡೆಯುವುದು ೧೧ ರಿಂದ ೫ ಮಾತ್ರ. ೧೧ ರಿಂದ ೭ರವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ೧೧ ರಿಂದ ೭ರವರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಅನ್ನುವುದು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಅಂತ ಇದ್ದರೂ ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಫಾಲೋ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ 1½ ಗಂಟೆ, ಮತ್ತೊಂದುದಿನ ೨ ಗಂಟೆ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ೩ ಗಂಟೆ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ೧೪ ದಿವಸ ನಡೆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ೨೧ ದಿವಸ ನಡೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ೭ ದಿವಸ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯ ಏನಾದರೂ ನಾವು ಸಿಗ್ನೀಚರ್ ಹಾಕುವುದು ಮರೆತರೆ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ೨೧ ದಿವಸಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ೭ ದಿವಸ ನಡೆದರೂ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ, ನಾವು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರೂ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಇಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಬುಕ್‌ಪ್ರಾಡ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ರೂಮ್ಸ್, ಸಹ ಬೇರೆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಫೀ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ ರಾವಂಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯ ಸ್ಪಾಲರಿನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆಯನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಬೇಕು ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಆದಕ್ಕಿಂತ ಮೀರಬಾರದು ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲೇ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ೧೦ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬದಲಾಗಿ ೨೦ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೭ ದಿವಸ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆದರೂ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೪ ದಿವಸ ನಡೆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಲೋಯೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನವರು ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತ ಸ್ಪಾಲರಿನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಂತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಷೇರ್‌ಖಾನ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ದನ್ನು ಹಾಜರಾತಿಗೆ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಸರಿಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಅನುಸರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗತಾನೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ೧೫ ದಿವಸವಾದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿ ಬರದೆ ಇರಲಿ ಅದು ಅಜಿಂಜದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಈಗ ನಮಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕಳೆದರಡು ಸೆಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತರಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಉದ್ದೇಶಪೂರಿತವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಮೊಟಕಾದಂತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನಂತರ ೧೫ ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿ ಬರದೆ ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಜಿಂಜದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳು ಲಿಖಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ ಮೌಖಿಕವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳ ಸಮಿತಿಯೂ ಇದೆ, ಇವರು ನಾವು ಪಡೆದಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳು ಈಡೇರಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ನಾವು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದು ದೇ ಪರಿಹಾರವೇ ? ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೇ ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಷ್ಠೂರಿನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಓದಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳು ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಟೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಠೂರಿನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ

ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ವಿಷಯ ಅತೀ ಜರೂರಾಗಿದ್ದು, ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೨೦-೩೦ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಜುಗೌಡ. -ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ತಡೆಯುತ್ತೀರಿ ? It becomes the property of the House. Every body is entitled to put supplementaries...

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ. —ಈಗ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜುಗೌಡರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಯಾವಾಗ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಸದಸ್ಯರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಂಥವರು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬದಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇಯದಾಗಿ, ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಸನ ಸಭೆಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ನೋಡೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆಗ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜುಗೌಡ. —ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಸೂಚನೆ ಬಹುದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾಲ್ಕೈದು ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ. —That discretion is left entirely to the wisdom of the Hon. Speaker. ಯಾವುದು ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಎರಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. You are at liberty to approach the Hon. Speaker. Provision has been made for that.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್. —ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸದನದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಚಾಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆ ? ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾಧ್ಯಮ ವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಅವುಗಳ ಒಂದು ಅಬ್ಸೆಕ್ವಿಪ್ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಶನ್ ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಈ ಸದನದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಅದ್ವೈತ ಕೊಟ್ಟು ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ತಾವು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ. —ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸದನದ ವರದಿಯನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚಾಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನಾವು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅದೇ ರೀತಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರವರದೇ ಒಂದೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅವರ ಧರ್ಮ. ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ಅಕ್ಷರಶಃ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. It is binding of them. ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ, ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ, ವರದಿಯನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮವನ್ನು ಕಾನೂನಿನಿಂದಲೇ ತರಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದರಾವ್‌ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮೂರು ಪುಟ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಸದಸ್ಯರು, ನೇಣು ಸದಸ್ಯರು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದವರಾಗಿರುವಾಗ, ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನವಾದಂತಹ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಪತ್ರಿಕೆಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನುಚಿತ. ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಹತ್ತು ಜನರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮಿಕ್ಕ ಎಂಟು ಜನರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಕೂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಏನೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ? ಹೀಗಾದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇದ್ದೂ ಕೂಡ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನಾವು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಯಮಾವಳಿ ಕೆಲಸ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪತ್ರಿಕಾಧರ್ಮದ ಕೆಲಸ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಕಿವಿಗೆ ಯಾರ ಭಾಷಣ ಅಮೋಘವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾರ ಭಾಷಣ ಮಹತ್ವವಾದುದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತೋರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಅಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಪಾಕಿದ್ದರೆ ಆಗ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಂ ದೀರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 1 p.m.

The House adjourned at eleven minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday, the 24th November 1982.